

Vigilància epidemiològica sentinella de les infeccions de transmissió sexual (ITS) a Catalunya

Actualització a 31 de desembre 2012

Índex:

Introducció _____	3
Registre de les Infeccions de Transmissió Sexual (RITS) _____	3
Infecció per <i>Chlamydia trachomatis</i> (D-K) _____	4
Berrugues anogenital o condiloma acuminat _____	5
Infecció genital pel virus de l'herpes simple _____	6
Infecció per <i>Trichomonas vaginalis</i> _____	7
Resum _____	8
Suggeriment per a la citació de l'informe: _____	8

Taules

Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	10
Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons sexe i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	11
Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons edat i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	12
Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons orientació sexual i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	14
Distribució percentual de casos declarats de clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons indicadors de risc, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	15

Figures

Evolució de declaracions de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi, 2008-2012. RITS _____	17
Evolució de declaracions de <i>Chlamydia trachomatis</i> (D-K) segon orientació sexual, 2008-2012. RITS _____	18
Distribució dels casos declarats de <i>Chlamydia trachomatis</i> segon sexe i edat, 2012. RITS _____	19
Distribució dels casos declarats de condilomes segon sexe i edat, 2012. RITS _____	20
Distribució dels casos declarats de herpes simple segon sexe i edat, 2012. RITS _____	21
Distribució dels casos declarats de tricomonosi segon sexe i edat, 2012. RITS _____	22
Evolució de declaracions de condilomes segon orientació sexual, 2008-2012. RITS _____	23
Evolució de declaracions de herpes simple segon orientació sexual, 2008-2012. RITS _____	24
Evolució de declaracions de tricomonosi segon orientació sexual, 2008-2012. RITS _____	25
Distribució percentual de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons indicadors i conductes de risc, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS) _____	26

Introducció

A Catalunya, la vigilància epidemiològica de les principals infeccions de transmissió sexual (ITS) es realitza a través del sistema de malalties de declaració obligatòria (MDO) del Departament de Salut mitjançant una notificació urgent, numèrica o fins i tot individualitzada. Pel que fa a les notificacions d'infecció per *Chlamydia trachomatis* (D-K), els condilomes (berrugues anogenitals), la infecció genital per herpes simple i la infecció per tricomonos són ITS de notificació obligatòria numèrica, sense cap informació epidemiològica.

Per l'altre banda, la epidemiologia d'aquestes ITS de declaració numèrica es vigilen de manera sentinella al territori català mitjançant una xarxa de professionals sanitaris voluntaris des de l'any 2007.

El present informe pretén descriure les característiques epidemiològiques i les tendències de les ITS sotmeses a vigilància sentinella dins del Registre de les ITS de Catalunya (RITS) a l'any 2012.

Registre de les Infeccions de Transmissió Sexual (RITS)

El RITS és un sistema de vigilància sentinella de les ITS a Catalunya i forma part del repositori d'epidemiologia de Catalunya (REC) dins del portal de Departament de Salut. El RITS registra declaracions voluntàries de 12 ITS diagnosticades per 164 professionals sentinelles de 64 centres d'atenció primària (programes d'atenció a la salut sexual i reproductiva, medicina de família i atenció especialitzada per les ITS) dins del territori català.

La informació demogràfica, clínica i de conducta es recull de manera voluntària utilitzant un qüestionari estandarditzat. La població diana són els casos incidents de les ITS als centres d'atenció primària participants i es considera com a objecte de notificació qualsevol cas amb un o més diagnòstics d'alguna de les ITS incloses al RITS realitzada pels metges/ses i professionals sanitaris participants.

Fins ara el RITS ha complementat les dades de les notificacions de la MDO numèriques, per descriure el que passa a la resta de les ITS que no es poden descriure mitjançant els altres registres.

Infecció per *Chlamydia trachomatis* (D-K)

Declaracions a l'any 2012

L'any 2012, s'han notificat 896 casos d'infeccions genitals per *Chlamydia trachomatis* (D-K) al registre de MDO numèriques, el que representa una taxa de 12,4 casos per 100.000 habitants. En comparació amb el 2011, la taxa de clamídia ha experimentat un increment del 27%.

Epidemiologia

L'epidemiologia de la infecció genital per *Chlamydia trachomatis* (D-K) es monitora mitjançant la vigilància sentinella de les ITS (RITS) amb un total de 367 nous episodis declarats durant l'any 2012.

Del total de 367 clamídies, el 60% són homes. La mitjana d'edat és de 30 anys, afectant majoritàriament la població d'homes de 25-29 anys i dones de 20-24 anys. Un 46% dels casos són d'origen estranger, distribuït majoritàriament entre l'Amèrica Llatina i Europa occidental. La clamídia mostra un perfil heterosexual amb una quarta part dels casos han estat en homes que tenen sexe amb homes (27%).

La majoria del casos declarats es presenten amb una clínica d'infecció genital i en una menor proporció amb infecció ano-rectal; aquesta última en els HSH. La majoria dels casos diagnosticats van ser tractats amb Azitromicina, Doxiciclina o combinacions. Entre els antecedents clínics de major rellevància es va observar que un 11% dels casos ja estava con-infectat amb el VIH i un 14% ja havia presentat alguna altre ITS al darrer any.

Durant el 2012, els casos van declarar unes pràctiques de risc elevat amb una mitjana de 6 parelles sexuals durant els darrers 12 mesos, excloent-ne les persones que exercien la prostitució. Gairebé la meitat van declarar haver tingut una nova parella sexual els darrers 3 mesos i no més un 15% havien utilitzat el preservatiu a la darrera relació sexual. Respecte a les conductes dels darrers 12 mesos, el 9% declaren haver consumit drogues abans dels contactes sexuals, el 4% exercia el sexe comercial, el 4% declara haver mantingut contactes sexuals amb prostitució, 4% mantenia contactes sexuals en llocs de trobades sexuals, i el 3% dels casos havia mantingut contactes sexuals a l'estranger.

Control

Pel que fa al control de la transmissió, els professionals varen iniciar l'abordatge de l'estudi de contactes en un 70% dels casos diagnosticats, els quals declaren una mitjana de 2 contactes sexuals que es podria localitzar per part del pacient.

Berrugues anogenital o condiloma acuminat

Declaracions a l'any 2012

Les berrugues anogenitals o condiloma acuminat és la ITS més freqüent. Durant l'any 2012, s'han notificat un total de 5480 casos de condiloma acuminat, el que representa una taxa de 75,9 casos per 100.000 habitants. En comparació amb el 2011, la taxa de condiloma acuminat ha experimentat un augment del 14%, increment observat a partir de la implementació de les notificacions electròniques de l'àmbit de l'atenció primària en el any 2011.

Epidemiologia

L'epidemiologia de les berrugues anogenitals es descriu mitjançant la vigilància sentinella de les ITS (RITS) amb un total de 540 nous episodis declarats durant l'any 2012. Del total de 540 casos declarats, el 56% són dones. La mitjana d'edat és de 30 anys essent el grup de homes joves de 29-34 anys i dones de 20-24 els més afectats. En ser una ITS molt més freqüent dins la població, la distribució segons país d'origen va ser majoritàriament autòcton amb un 29% d'origen estranger, en major proporció d'Amèrica Llatina i Europa occidental. Pel que fa a la orientació sexual, es mostra un perfil clarament heterosexual (91%). La coinfecció amb el VIH va ser del 4% i presenten menys morbiditat d'altres ITS al darrer any amb un 6%.

Quant a les conductes de risc elevat, varen declarar un nombre de parelles sexuals molt més baixa que en les altres ITS amb una mitjana 3 parelles sexuals als darrers 12 mesos, excloent-ne les persones que exercien la prostitució. Un 21% van declarar haver tingut una nova parella sexual els darrers 3 mesos i el 19% havien utilitzat el preservatiu a la darrera relació sexual. Durant els darrers 12 mesos, aquestes pacients varen mantenir conductes amb una major proporció de consum drogues (20%) majoritàriament recreatives com l'alcohol i cànnabis, contactes sexuals a l'estranger en el 6% i contactes sexuals en llocs de trobades sexuals en un 2%. Només el 1% declara haver tingut contactes amb persones que exerceixen la prostitució i 0,2% exercit treballs sexuals.

Control

Pel que fa al control de la transmissió, els professionals varen iniciar l'abordatge de l'estudi de contactes en un 72% dels casos diagnosticats, els quals declaren una mitjana de 1 contacte sexual que es podria localitzar per part del pacient.

Infecció genital pel virus de l'herpes simple

Declaracions a l'any 2012

Pel que fa a la infecció pel virus de l'herpes simple genital s'han notificat 2141 casos al registre de MDO numèriques l'any 2012, el que representa una taxa de 29,6 casos per 100.000 habitants i un increment del 21%, en comparació amb el 2011. Tanmateix com els condilomes, les notificacions dels herpes han augmentat majoritàriament des de la incorporació de les notificacions electròniques de l'àmbit d'atenció primària.

Epidemiologia

Els canvis en la epidemiologia de la infecció per l'herpes simple genital es monitora mitjançant la vigilància sentinella de les ITS (RITS) amb un total de 213 declaracions durant l'any 2012. Del total, la majoria són homes amb un 64%. La mitjana d'edat és adult jove de 33 anys, afectant a homes en el rang d'edat de 29-34 anys i a dones joves entre els 25-29 anys. Poc més de la meitat provenen de l'estranger (52%), distribuït majoritàriament entre l'Amèrica Llatina i Europa occidental. Pel que fa a la orientació sexual predomina el perfil heterosexual, però hi ha un 29% d'homes que tenen sexe amb homes.

Considerant que aquesta infecció cursa com a malaltia ulcerativa i que potencia l'adquisició i la transmissió del VIH, s'observa una elevada proporció de coinfecció amb el VIH (17%) quan es compara amb altres ITS. Aquesta elevada coinfecció del VIH s'observa majoritàriament entre els homes que tenen sexe amb homes (89%). El 12% dels casos ja havia presentat alguna ITS prèvia al darrer any.

Els casos declarats per l'herpes genital presenten un ús molt baix del preservatiu a la darrera relació sexual amb el 9% dels casos, el 35% declaren tenir una nova parella sexual els darrers 3 mesos, amb una mitjana de més de 7 parelles sexuals al darrer any. Quant a les conductes de risc elevat als darrers 12 mesos, el 5% mantenia contactes sexuals en llocs de trobades sexuals, el 4% consumia drogues, mentre que el 3% va mantenir contactes sexuals a l'estranger, el 3% declaren haver mantingut contactes sexuals amb prostitució, i el 2% exercia el sexe comercial.

Control

Pel que fa al control de la transmissió, els professionals varen iniciar l'abordatge de l'estudi de contactes en un 58% dels casos diagnosticats, els quals declaren una mitjana de 1 contacte sexual que el pacient podria localitzar.

Infecció per *Trichomonas vaginalis*

Declaracions a l'any 2012

A l'any 2012 s'han notificat 790 casos de *Trichomonas vaginalis*, el que representa una taxa de 10,9 casos per 100.000 habitants. En comparació amb el 2011, la taxa de tricomonas ha experimentat un augment del 29%.

Epidemiologia

L'epidemiologia d'aquesta infecció es monitora mitjançant la vigilància sentinella de les ITS (RITS) amb un total de 59 declaracions de tricomoniasi durant l'any 2012. Tot i que aquestes declaracions representen una baixa proporció del que es notifica de manera numèrica, ens aporta informació important respecte a l'epidemiologia d'aquesta infecció que d'altra manera desconixeríem.

Dels 59 casos, gairebé totes són dones amb el 95%. La mitjana d'edat global és adulta de 38 anys. El 41% són originaris de l'estranger, sobretot d'Amèrica Llatina i de l'Orient mitjà/Àfrica septentrional. La via de transmissió es exclusivament heterosexual (98%). La coinfecció amb el VIH és molt baixa amb el 0% i la morbiditat prèvia d'ITS és del 14%.

Pel que fa a les pràctiques de risc varen ser molt baixes amb una mitjana de 1 parella sexual als darrers 12 mesos, excloent-ne les persones que exercien la prostitució. El 15% van declarar haver tingut una nova parella sexual els darrers 3 mesos i 7 de 59 casos (12%) havien utilitzat el preservatiu a la darrera relació sexual.

Control

Pel que fa al control de la transmissió, els professionals varen iniciar l'abordatge de l'estudi de contactes en un 80% dels casos, els quals declaren una mitjana de 1 contactes sexuals que es podria localitzar per part del pacient.

Resum

- Durant l'any 2012, totes les ITS han incrementat entre un 14-29% respecte l'any 2011. Aquest augment important s'observa a partir de la implementació de les notificacions electròniques de l'àmbit de l'atenció primària.
- Els casos declarats de clamídies han estat entre els heterosexuales, però un 27% entre els HSH, amb una mitjana d'edat jove de 30 anys i un 46% d'estrangers.
- Pel que fa a les berrugues anogenitals ha estat la ITS més freqüent (75,9 casos per 100.000) amb un perfil clarament heterosexual, amb una mitjana d'edat jove de 30 anys, majoritàriament autòctons.
- El herpes genital es presenta amb un perfil heterosexual compartit en un 29% entre els HSH, amb una mitjana d'edat de 33 anys i 52% estrangers.
- La tricomoniasi afecta majoritàriament a dones heterosexuales majors de 35 anys, predominantment autòctons.
- La coinfecció amb el VIH ha estat molt elevada entre els casos de l'herpes genital amb el 17% de coinfecció, quan es compara amb el 11% de les clamídies, 4% dels condilomes i 0% de la tricomoniasi.
- L'abordatge de l'estudi de contactes es va realitzar entre el 70-80% dels casos, excepte pels casos d'herpes que ha estat molt més baixa amb el 58% dels casos.
- Pel que fa al control, els casos declaren poder localitzar al menys un contacte sexual, excepte per la clamídia que declaren poder localitzar una mitjana de dos contactes sexuals.
- Hi ha una elevada proporció de consum de drogues als darrer 12 mesos entre els casos de condilomes. Aquestes han estat el consum de cànnabis, alcohol o drogues recreatives.
- La mitjana de parelles sexuals al darrer any ha estat entre el 6 i 7 parelles sexuals pels casos de clamídies i de l'herpes, respectivament, 3 parelles pels casos de condilomes i 1 pels casos de tricomoniasi.

Suggeriment per a la citació de l'informe:

Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT). Vigilància epidemiològica sentinella de les infeccions de transmissió sexual (ITS) a Catalunya. Actualització a 31 de desembre 2012. Badalona: CEEISCAT; 2013.

Taules

Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

REGIÓ SANITÀRIA CATALUNYA								
ITS	FORA CATALUNYA	BARCELONA	CAMP DE TARRAGONA	CATALUNYA CENTRAL	GIRONA	LLEIDA	TERRES DE L'EBRE	TOTAL
CLAMÍDIES	29	315	1	3	17	1	1	367
CONDILOMES	13	487	6	9	24	1	0	540
HERPES SIMPLE	15	189	2	5	2	0	0	213
TRICOMONIASI	4	50	0	0	5	0	0	59

Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons sexe i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

REGIÓ SANITÀRIA CATALUNYA									
ITS		FORA CATALUNYA	BARCELONA	CAMP DE TARRAGONA	CATALUNYA CENTRAL	GIRONA	LLEIDA	TERRES DE L'EBRE	TOTAL
CLAMÍDIES	Dona	8	127	0	1	11	0	1	148
	Home	21	188	1	2	6	1	0	219
	TOTAL	29	315	1	3	17	1	1	367
CONDILOMES	Dona	6	269	2	4	21	0	0	302
	Home	7	218	4	5	3	1	0	238
	TOTAL	13	487	6	9	24	1	0	540
HERPES SIMPLE	Dona	8	64	2	0	2	0	0	76
	Home	7	125	0	5	0	0	0	137
	TOTAL	15	189	2	5	2	0	0	213
TRICOMONIASI	Dona	3	48	0	0	5	0	0	56
	Home	1	2	0	0	0	0	0	3
	TOTAL	4	50	0	0	5	0	0	59

Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons edat i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

REGIÓ SANITÀRIA CATALUNYA									
ITS	EDAT (ANYS)	FORA CATALUNYA	BARCELONA	CAMP DE TARRAGONA	CATALUNYA CENTRAL	GIRONA	LLEIDA	TERRES DE L'EBRE	TOTAL
CLAMÍDIES	15-19	1	28	0	0	3	0	0	32
	20-24	11	67	0	0	4	0	1	83
	25-29	9	81	0	0	2	0	0	92
	30-34	3	52	0	1	4	1	0	61
	35-39	4	47	0	0	1	0	0	52
	40-44	0	20	1	1	2	0	0	24
	45+	1	20	0	1	1	0	0	23
	TOTAL		29	315	1	3	17	1	1
CONDILOMES	15-19	1	48	2	1	5	0	0	57
	20-24	2	105	1	4	4	0	0	116
	25-29	7	104	0	1	2	0	0	114
	30-34	1	98	2	1	6	1	0	109
	35-39	0	56	0	0	1	0	0	57
	40-44	2	41	0	0	1	0	0	44
	45+	0	35	1	2	5	0	0	43
	TOTAL		13	487	6	9	24	1	0
HERPES SIMPLE	15-19	0	10	0	1	0	0	0	11
	20-24	6	22	1	0	0	0	0	29
	25-29	5	40	0	2	0	0	0	47
	30-34	2	39	1	0	1	0	0	43
	35-39	1	25	0	1	1	0	0	28
	40-44	1	21	0	1	0	0	0	23

	45+	0	32	0	0	0	0	0	32
	TOTAL	15	189	2	5	2	0	0	213
TRICOMONIASI	15-19	1	2	0	0	0	0	0	3
	20-24	0	3	0	0	0	0	0	3
	25-29	1	6	0	0	1	0	0	8
	30-34	2	6	0	0	1	0	0	9
	35-39	0	9	0	0	2	0	0	11
	40-44	0	8	0	0	1	0	0	9
	45+	0	16	0	0	0	0	0	16
	TOTAL	4	50	0	0	5	0	0	59

Nombre de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons orientació sexual i regió sanitària, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

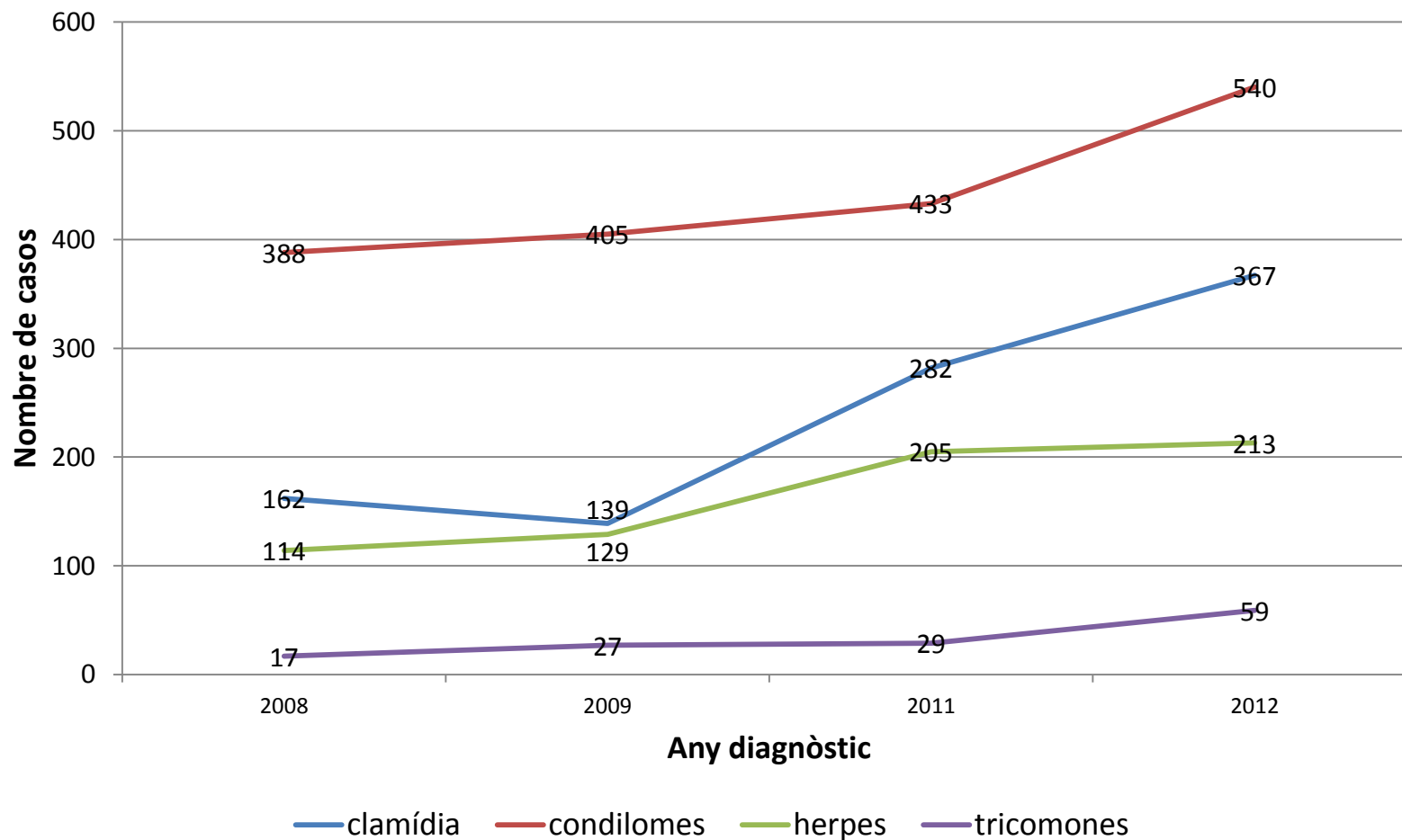
REGIÓ SANITÀRIA CATALUNYA									
ITS	ORIENTACIÓ	FORA CATALUNYA	BARCELONA	CAMP DE TARRAGONA	CATALUNYA CENTRAL	GIRONA	LLEIDA	TERRES DE L'EBRE	TOTAL
CLAMÍDIES	Heterosexual	17	232	0	2	13	1	1	266
	Home sexe home	12	82	1	1	4	0	0	100
	Dona sexe dona	0	1	0	0	0	0	0	1
	TOTAL	29	315	1	3	17	1	1	367
CONDILOMES	Heterosexual	12	441	5	7	23	1	0	489
	Home sexe home	1	40	1	2	0	0	0	44
	Dona sexe dona	0	5	0	0	1	0	0	6
	Desconegut	0	1	0	0	0	0	0	1
TOTAL	13	487	6	9	24	1	0	540	
HERPES SIMPLE	Heterosexual	13	128	2	5	2	0	0	150
	Home sexe home	2	59	0	0	0	0	0	61
	Dona sexe dona	0	2	0	0	0	0	0	2
	TOTAL	15	189	2	5	2	0	0	213
TRICOMONIASI	Heterosexual	4	49	0	0	5	0	0	58
	Dona sexe dona	0	1	0	0	0	0	0	1
	TOTAL	4	50	0	0	5	0	0	59

Distribució percentual de casos declarats de clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons indicadors de risc, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

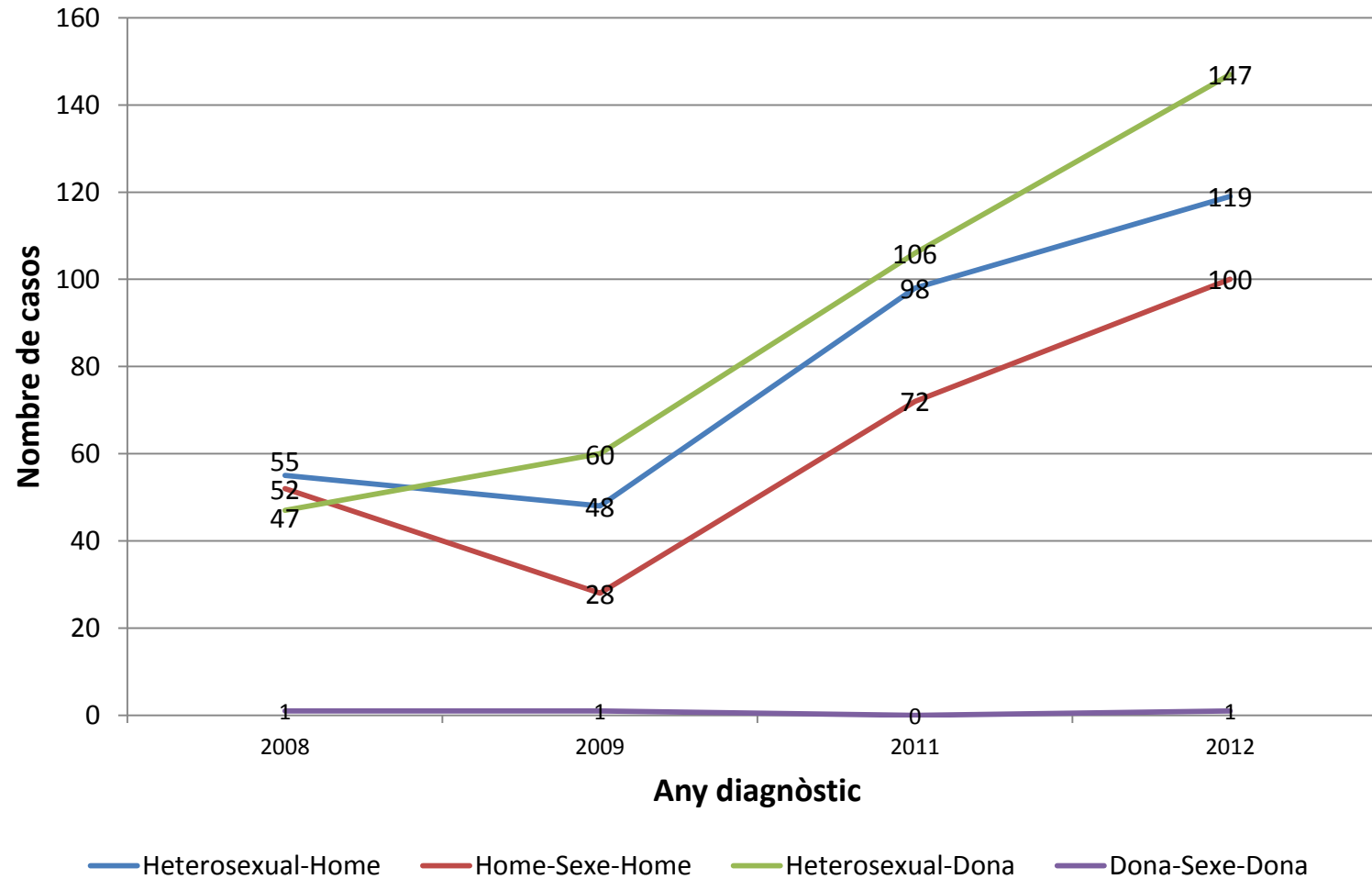
	VIH+	ITS <12 mesos	Nova parella <3 mesos	Preservatiu darrera relació sexual	Sexe a l'estranger	Consum de drogues	Sexe en llocs o xarxes	Sexe amb prostitució	Treball sexual	Mitjana parelles
CLAMÍDIES	11,2	14,2	52,6	15,0	2,7	8,7	3,8	3,8	4,1	6
CONDILOMES	3,7	6,1	21,1	19,4	6,3	20,4	2,4	1,3	0,2	3
HERPES SIMPLE	16,9	12,2	35,2	9,4	3,3	4,2	4,7	2,8	2,3	7
TRICOMONIASI	0,0	13,6	15,3	11,9	0,0	6,8	0,0	1,7	3,4	1

Figures

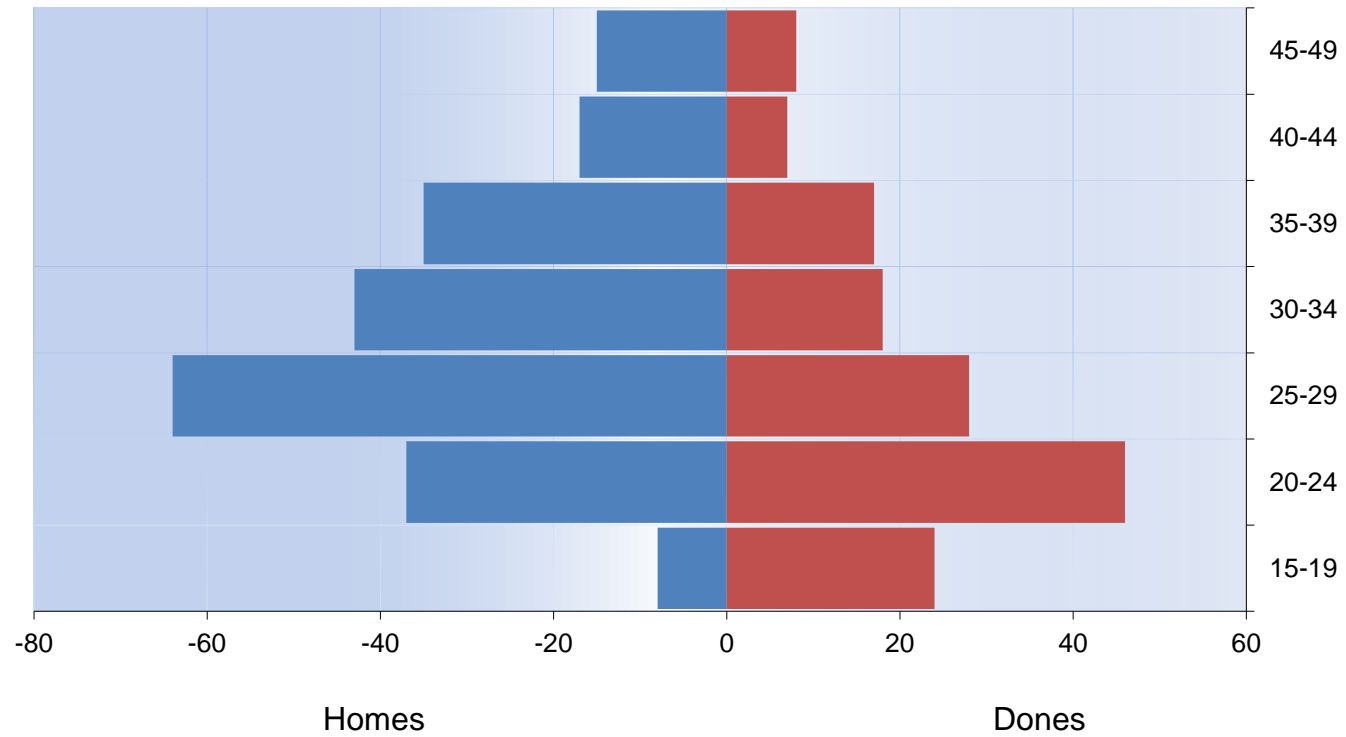
Evolució de declaracions de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi, 2008-2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

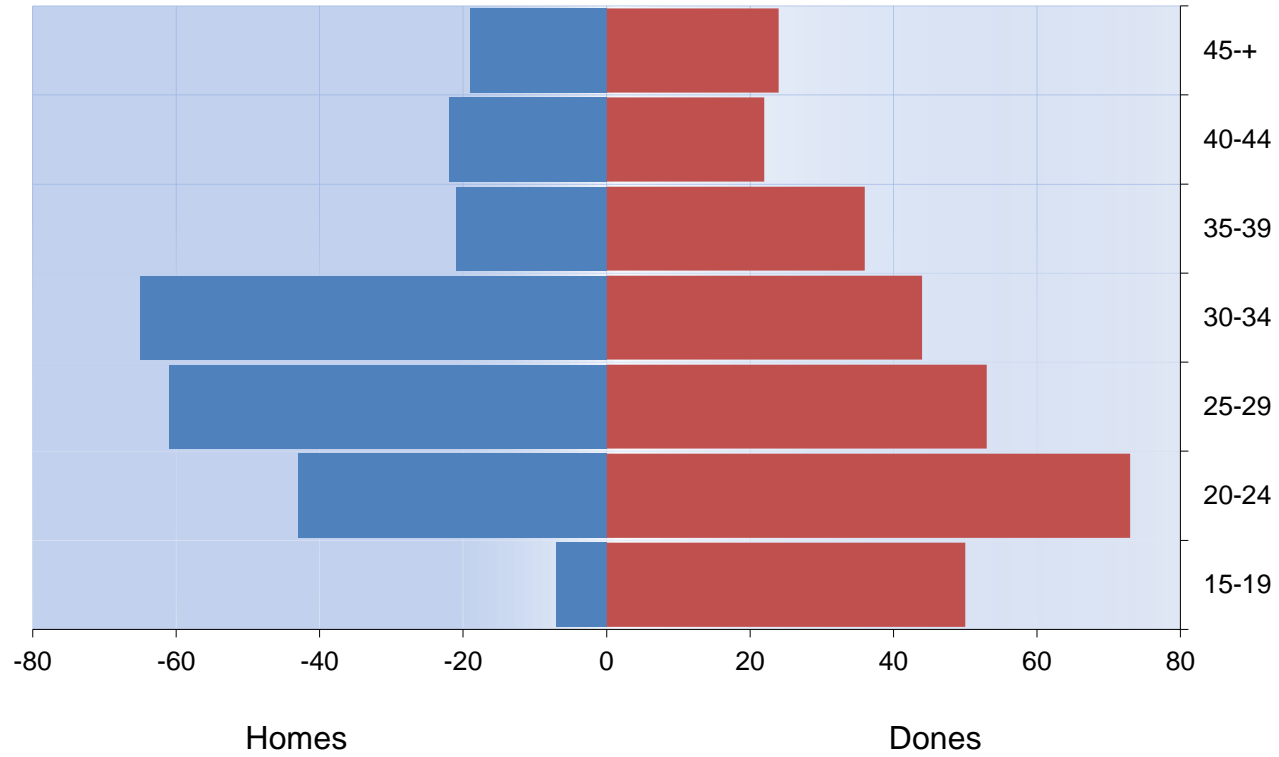
Evolució de declaracions de Chlamydia trachomatis (D-K) segon orientació sexual, 2008-2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

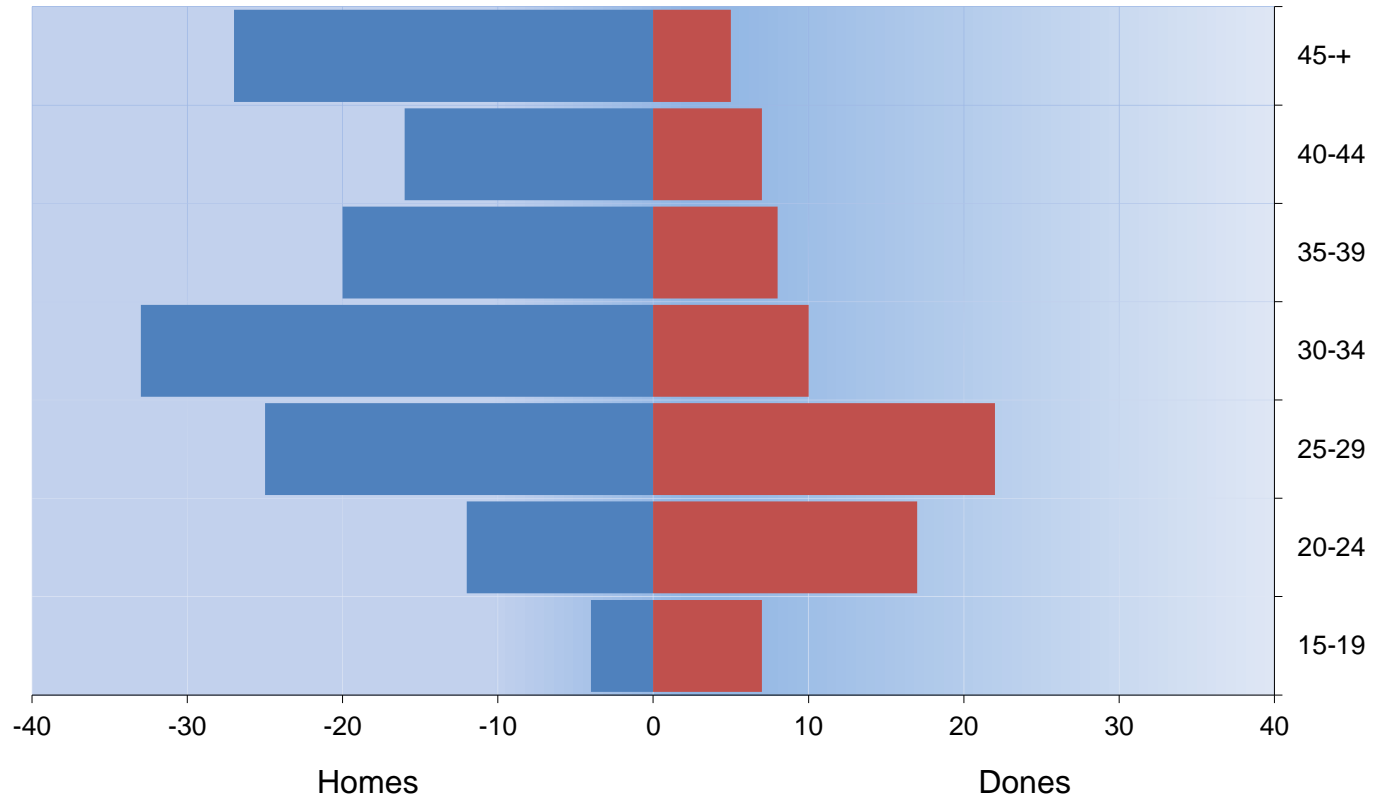
Distribució dels casos declarats de Chlamydia trachomatis segon sexe i edat, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

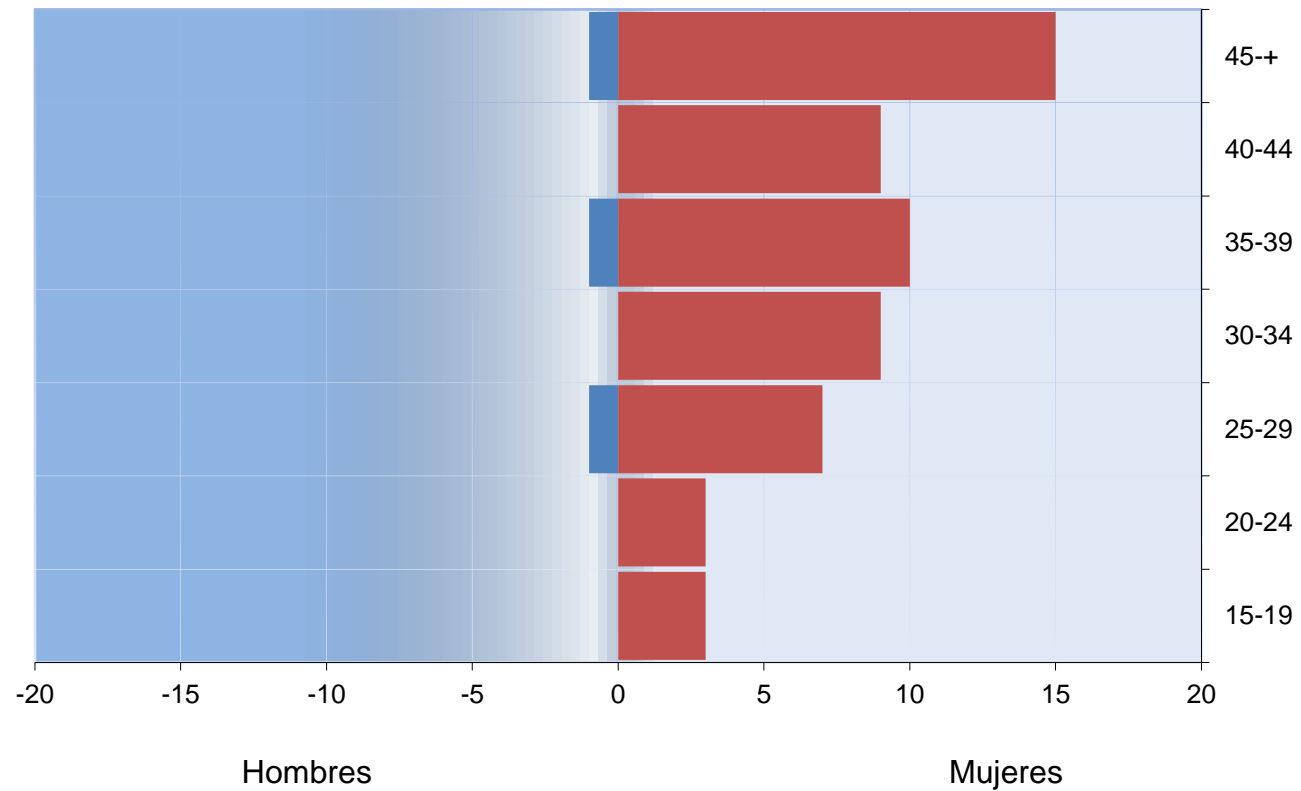
Distribució dels casos declarats de condilomes segon sexe i edat, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

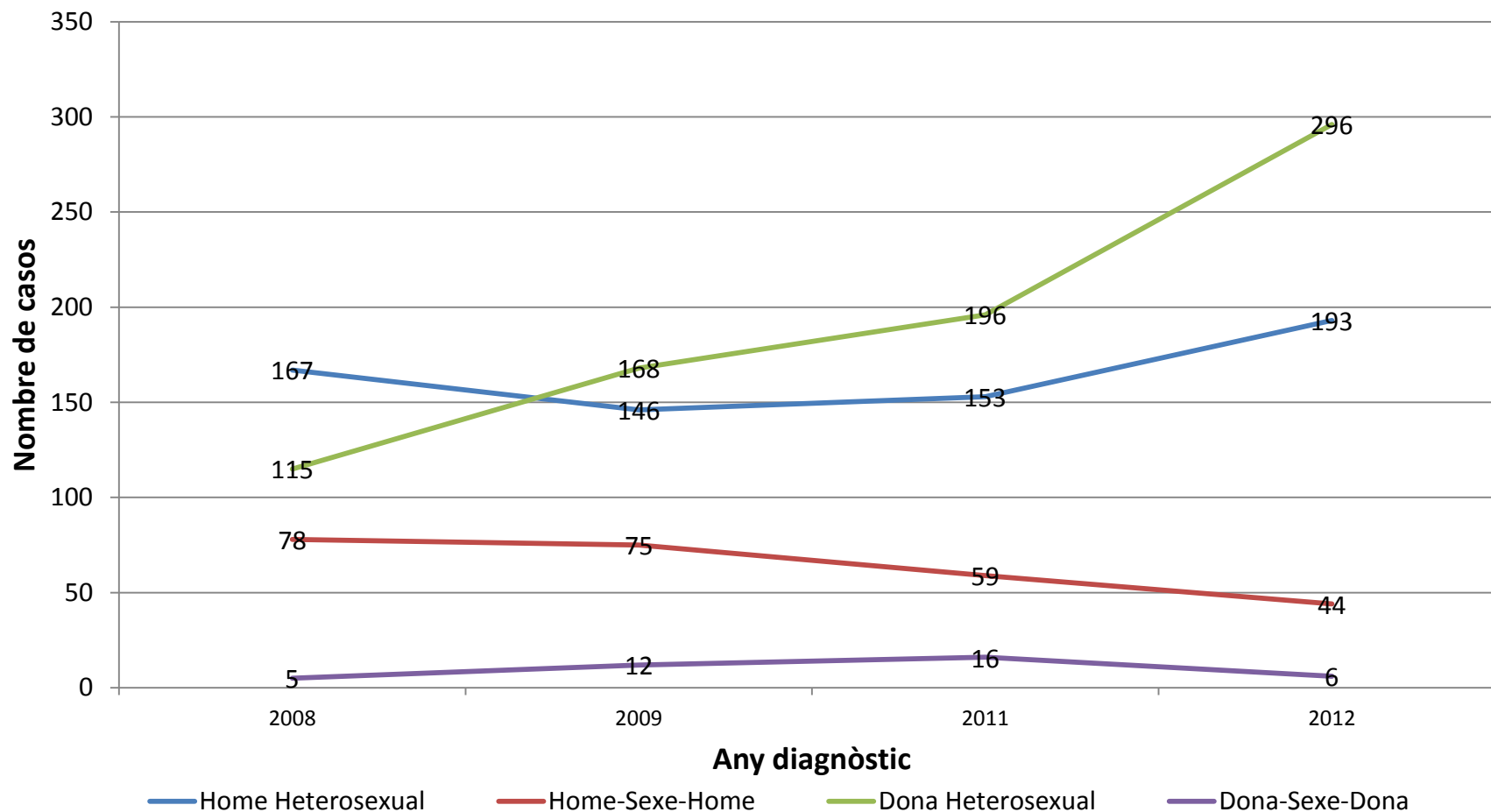
Distribució dels casos declarats de herpes simple segon sexe i edat, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

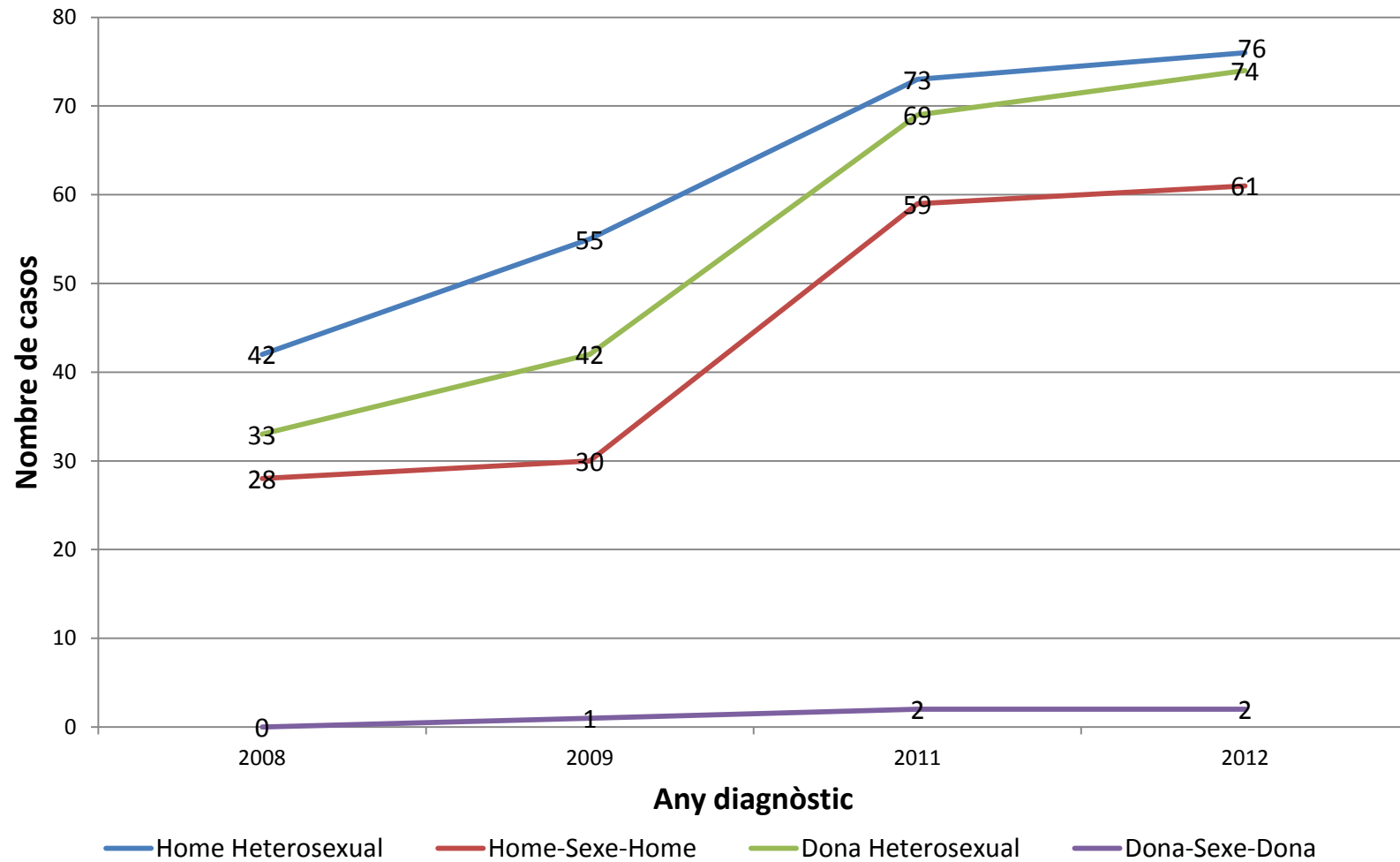
Distribució dels casos declarats de tricomonos segon sexe i edat, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

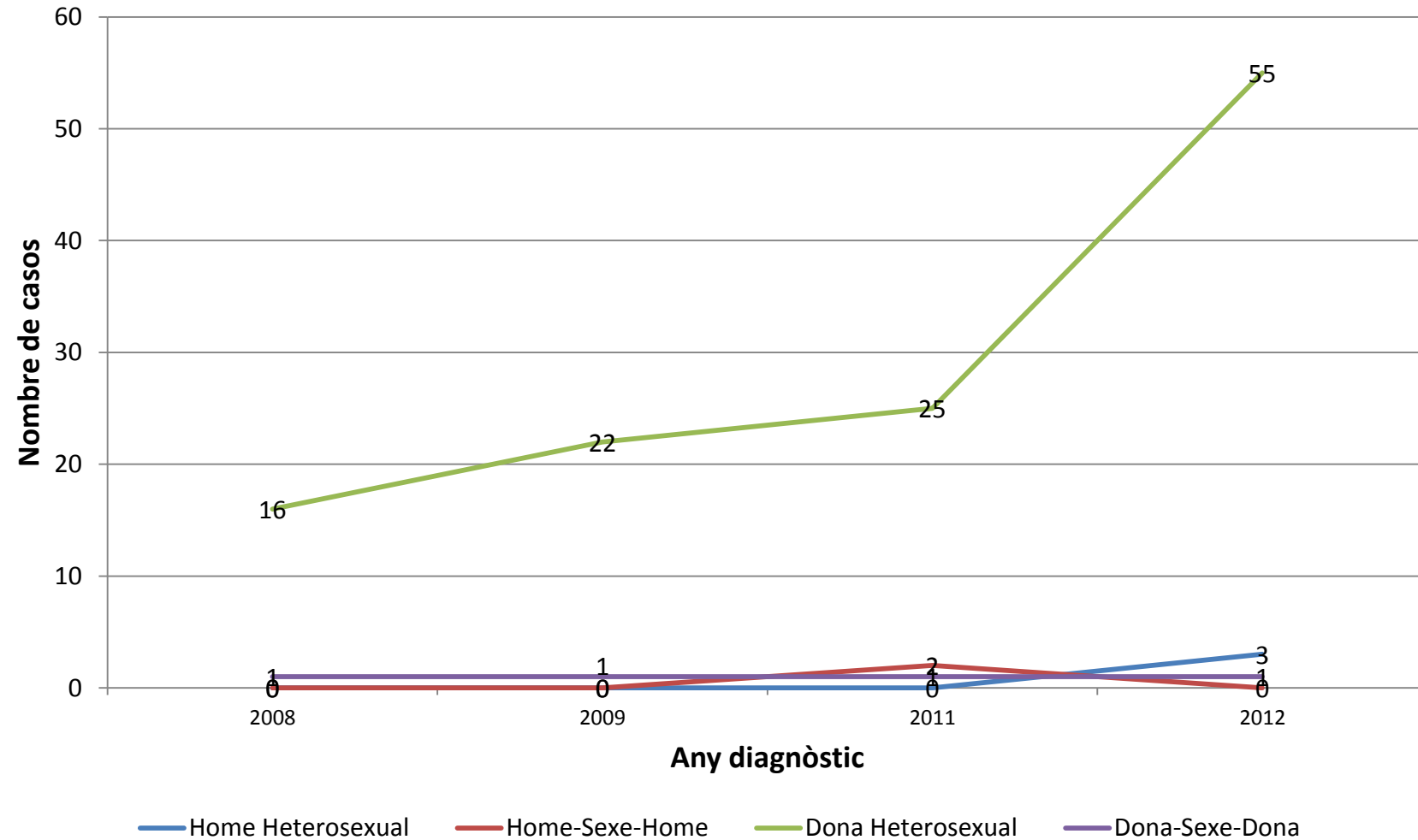
Evolució de declaracions de condilomes segon orientació sexual, 2008-2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

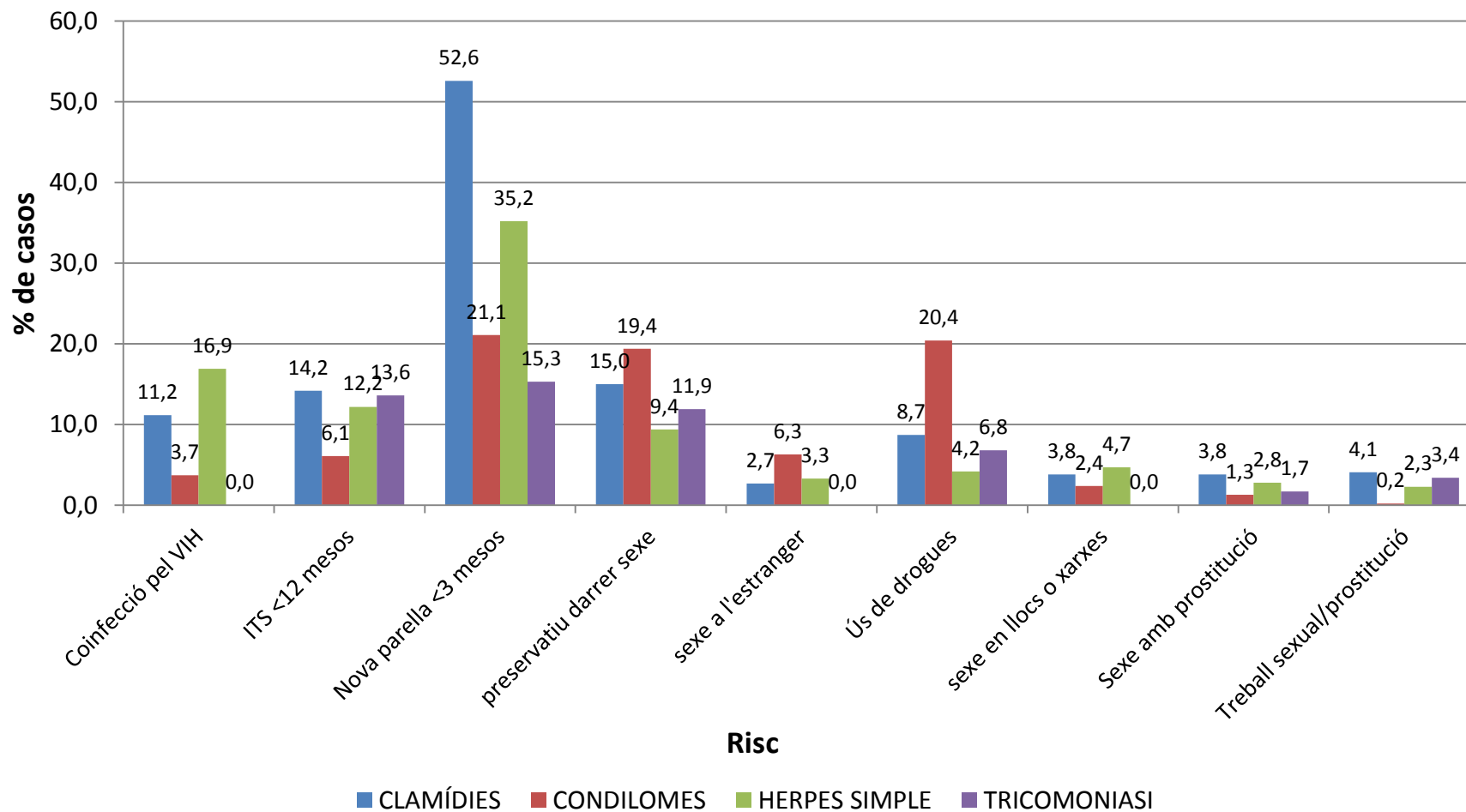
Evolució de declaracions de herpes simple segon orientació sexual, 2008-2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

Evolució de declaracions de tricomonosi segon orientació sexual, 2008-2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

Distribució percentual de casos declarats de Clamídia, condilomes, herpes genital i tricomoniasi segons indicadors i conductes de risc, Catalunya, 2012. Registre de les ITS de Catalunya (RITS)

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

